

ÖĞRENCİLERİN İŞYERİ EĞİTİMİ UYGULAMASINA YÖNELİK BAKIŞ AÇILARI: ISPARTA TEKNİK BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU İNŞAAT TEKNOLOJİLERİ BÖLÜMÜ ÖRNEĞİ

Melda ALKAN ÇAKIROĞLU^{1*}, Uçan KARAKILINÇ², Ayşe BÜYÜKÜNSAL³

¹ Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Isparta, Türkiye

² Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Isparta, Türkiye

³ Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Isparta, Türkiye

Anahtar Kelimeler

Öz

*İşyeri Eğitimi,
İşletmede Mesleki Eğitim,
İnşaat Teknolojileri,
Meslek Yüksekokulu,
3+1 Modeli.*

Fen ve mühendislik bilimleri alanlarında yürütülen uygulamalı eğitim modelleri, özellikle 3+1 eğitim sistemi kapsamında, sektörün gereksinim duyduğu nitelikli ara eleman açığının giderilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Mühendislik disiplinlerinde teorik bilginin sahadaki karşılığı olan uygulama deneyiminin artırılması hem istihdam edilebilirliği güçlendirmekte hem de sanayi-üniversite iş birliğini sürdürülebilir kılmaktadır. Bu bağlamda İşletmede Mesleki Eğitim (İME) uygulamaları, öğrencilerin mesleki becerilerini güçlendirerek mühendislik eğitimine uygulama temelli bir boyut kazandırmakta ve sanayiye doğrudan katkı sağlayacak uygulamalı öğrenme kültürünü desteklemektedir. Bu çalışma Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İnşaat Teknolojisi Bölümünde öğrenim gören ve İşletmede Mesleki Eğitim Uygulamaları dersi almış olan son sınıf öğrencilerine uygulanan anket sonuçlarına dayanarak hazırlanmıştır. İME dersini tamamlamış 52 öğrenciye uygulanan anket ile öğrencilerin okulda aldıkları teorik eğitimin uygulamaya yansımaları ve işyeri eğitimine yönelik bakış açıları, beş ana başlık altında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda uygulanan ankettan elde edilen verilerin analizleri "Python 3.12.6" programı ile yapılmış ve aritmetik ortalama, standart sapma ve frekans gibi betimleyici analizler ile t-testi analizleri gerçekleştirilmiştir. Ankete verilen yanıtlar doğrultusunda öğrencilerin İşyeri Eğitimi uygulamasına ilişkin algıları ve okulda aldıkları teorik eğitimin uygulamaya katkısına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Araştırma sonuçları öğrencilerin bilgi ve becerilerini etkin bir şekilde geliştirebilmeleri için "uygulamanın" önemini ortaya koymaktadır.

STUDENTS' PERSPECTIVES ON WORKPLACE TRAINING PROGRAMS: A CASE STUDY OF THE CONSTRUCTION TECHNOLOGY DEPARTMENT AT ISPARTA TECHNICAL SCIENCES VOCATIONAL SCHOOL

Keywords

Abstract

*Workplace Training,
Vocational Training,
Construction Technologies,
Vocational School,
3+1 Model.*

Applied education models in the fields of science and engineering, particularly within the 3+1 education system, play a critical role in addressing the shortage of qualified intermediate personnel required by industry. Increasing practical experience, which is the applied counterpart of theoretical knowledge in engineering disciplines, both enhances employability and contributes to the sustainable of industry-university collaboration. In this context, Vocational Training Applications in the Workplace (VTAW) enhance students' professional skills by adding an application-based dimension to engineering education and by supporting a culture of applied learning that directly contributes to industry. This study is based on the results of a survey administered to final-year students enrolled in the Construction Technology Department at the Technical Sciences Vocational School of Isparta University of Applied Sciences who took the Vocational Training Applications in the Workplace course. The survey, administered to 52 students who had completed the VTAW course, evaluated students' perspectives on the reflection of their theoretical education in practice and on workplace training under five main headings. The survey data were analyzed using Python 3.12.6, and descriptive statistics (such as the arithmetic mean, standard deviation, and frequency) as well as t-tests were conducted. Based on the responses, the study presents students' perceptions of the Workplace Training program and their views on the contribution of school-based theoretical education to practical application. The research results highlight the importance of applied learning in enabling students to develop their knowledge and skills effectively.

* İlgili yazar / Corresponding author: meldacakiroglu@isparta.edu.tr +90-246-214-6857

Alıntı / Cite

Çakıroğlu Alkan, M., Karakılınç, U., Büyüünsal, A., (2026). Öğrencilerin İşyeri Eğitimi Uygulamasına Yönelik Bakış Açıları: Isparta Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İnşaat Teknolojileri Bölümü Örneği, Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi, 14(1), 134-149.

Yazar Kimliği / Author ID (ORCID Number)

M. Alkan Çakıroğlu, 0000-0002-8919-6278
U. Karakılınç, 0000-0001-7782-3580
A. Büyüünsal, 0000-0002-1689-5967

Makale Süreci / Article Process

Başvuru Tarihi / Submission Date	22.10.2025
Revizyon Tarihi / Revision Date	22.11.2025
Kabul Tarihi / Accepted Date	07.01.2026
Yayın Tarihi / Published Date	20.03.2026

STUDENTS' PERSPECTIVES ON WORKPLACE TRAINING PROGRAMS: A CASE STUDY OF THE CONSTRUCTION TECHNOLOGY DEPARTMENT AT ISPARTA TECHNICAL SCIENCES VOCATIONAL SCHOOL

Melda ALKAN ÇAKIROĞLU^{1†}, Uçan KARAKILINÇ², Ayşe BÜYÜKÜNSAL³,

¹ Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Isparta, Türkiye

² Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Isparta, Türkiye

³ Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Isparta, Türkiye

Highlights

- The survey data were analyzed using the "Python 3.12.6" program.
- The data obtained from the survey were analyzed using statistical analysis methods.
- The literature on the subject was analyzed bibliometrically using the Web of Science (WoS) database.
- The findings show that applied education increases students' professional knowledge, skills, and employability.

Purpose and Scope

The purpose of this study is to identify the problems affecting students' professional skills during the Vocational Training in Business (İME) applications process, to reveal the effects of the practice on employability, and to examine its contributions to their professional development.

Design/methodology/approach

This study aims to evaluate students' perspectives on the Workplace Training practice, which helps them transfer the theoretical knowledge they acquired during their associate degree education to professional life. First, a bibliometric analysis was conducted after searching the Web of Science (WoS) database using the keyword "Workplace Training." Within the scope of quantitative research, which allows for statistical evaluation, the survey method, a systematic data collection technique, was used in the study. Through a survey administered to 52 students who completed the İME course, the students' perspectives on the reflection of the theoretical training they received at school into practice and on workplace training were evaluated under four main headings. The data obtained from the survey were analyzed using the "Python 3.12.6" program, and descriptive analyses such as arithmetic mean, standard deviation, and frequency, as well as t-test analyses, were performed.

Findings

An examination of the study's findings determined that the participants viewed the contribution of the Workplace Training practice to their career planning positively. Furthermore, the participants positively associated the experiences they gained during Workplace Training with their professional development. The research findings reveal that Workplace Training provides positive contributions to students' educational process and professional development. It was concluded that the participants found the Workplace Training practice highly beneficial and contributory in terms of transferring the theoretical knowledge they acquired at school into practice, familiarizing themselves with professional life while still being students, and developing their professional knowledge and skills. Additionally, they held the view that the associate degree education they received at school should be more strongly aligned with the industry and strengthened in terms of employment.

Originality

This study is significant as it evaluates the workplace experiences students gained during the İME practice process and the effects of this practice on their professional competencies. By revealing the relationship between the theoretical knowledge students acquired at school and their workplace experiences through data, the study provides a unique perspective on the effectiveness of applied vocational training.

[†] Corresponding author: meldacakiroglu@isparta.edu.tr, +90-246-214-6857

1. Giriş (Introduction)

Teknolojik gelişmeler, küreselleşme ve değişen endüstriyel ihtiyaçlar, mesleki eğitim alanında önemli değişimleri beraberinde getirmekte; bu değişimler, yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin temel yetkinliklerini iş gücü piyasasına geçişte belirleyici bir unsur hâline dönüştürmektedir (Gao, 2023). İşletmeler teknolojik yeniliklere uyum gösterebilen, mesleki teknik bilgileri gelişmiş, yüksek performans sergileyen, rekabet avantajı sağlayabilecek, nitelikli işgücünü tercih etmekte ve bu niteliklere sahip bireylere ihtiyaç duymaktadır (Şahin, 2018). Mesleki eğitim ile toplumun hedefleri ve iş çevrelerinin talepleri doğrultusunda bireylere belirli bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeterliliklerini kazandırılması hedeflenmektedir (Vatansever, 2024). Mesleki eğitimler, bireylerin mesleki yeterlilik kazanarak iş bulmalarını sağlayan aktif işgücü piyasası politikalarından biri olarak ifade edilmektedir (Çamurdan ve Kocaalan, 2018).

Mesleki eğitim, bireylerin çalışma hayatına geçiş sürecinde hem bilgi hem de beceri ile donanmalarını sağlayan kritik bir eğitim alanıdır. Eğitim kurumlarında bu süreç meslek liselerinde başlamakta ve bir üst eğitim kademesi olan Meslek Yüksekokulları aracılığıyla sürdürülmektedir (Demirkol, 2025). Meslek Yüksekokulları ekonomik kalkınmanın itici gücü olarak kabul edilen nitelikli ara elemanları yetiştirme görevini üstlenen Mesleki ve Teknik Eğitim kurumlarıdır (Ersoy-Kart, vd., 2023). Geleneksel eğitim modellerinin ötesine geçen Meslek Yüksekokulları, öğrencilere daha spesifik ve sektörel gereksinimlere uyumlu ve iş dünyasına yönelik beceriler kazandırmayı hedefleyen yenilikçi yaklaşımlara yönelmektedir (Tutcu, vd., 2025). Bu bağlamda, Meslek Yüksekokulu mezunlarının yalnızca akademik bilgiye değil aynı zamanda uygulamaya dayalı mesleki uzmanlığa sahip olmaları önem taşımaktadır (Korkmaz ve Kilci, 2024). Bu doğrultuda bu kurumlar, yalnızca eğitim sunan yapılar olmanın ötesinde, işgücü piyasası ile doğrudan etkileşim içinde bulunan stratejik aktörler hâline gelmiştir. Meslek Yüksekokulları gençlere hem akademik hem de mesleki eğitim yoluyla işgücü piyasasının aradığı yetkinlikleri kazandırmayı amaçlamakta ve ekonomik kalkınma açısından kritik öneme sahip vasıflı eleman sayısının artmasına katkıda bulunmaktadır. Mesleki ve teknik alanda iyi eğitim almış, teknoloji alanındaki gelişmeleri yakından takip eden ve kendini sürekli yenileyen bireylerin küreselleşen dünyada rekabet avantajı elde edeceği açıktır. Bu okulların mezunlarına istihdam olanakları sunabilmeleri için üniversite-sanayi iş birliğini güçlendirmeleri ve eğitim içeriklerini piyasa beklentilerini karşılayacak şekilde sürekli güncellemeleri gerekmektedir (Ersoy-Kart, vd., 2023).

Meslek Yüksekokullarının bu misyonu etkin biçimde yerine getirebilmesi, öğrencilerin eğitim sürecinde edindikleri teorik bilgileri uygulama ortamlarında deneyimleyebilmelerine bağlıdır. Bu doğrultuda söz konusu kurumlardaki mesleki eğitimin kalitesini artırmak amacıyla uygulamalar ön plana çıkmaktadır (Kaysi ve Aydemir, 2018). Okulda kazanılan bilgiler genellikle teorik düzeyde kalmakta, atölye ve laboratuvar uygulamaları ile öğrencilerine belirli ölçüde pratik yapma olanağı verse de teorik bilgilerin uygulama ile yeterince desteklenmemesi ya da uygulama boyutunun sınırlı olması nedeniyle bu bilgiler bir süre sonra unutulmaktadır. Bu nedenle dünyada ve ülkemizde teorik bilginin pratiğe aktarılmasını amaçlayan uygulamalı eğitim modelleri geliştirilmiştir (Sarıbiyık, 2019). Uygulama odaklı eğitim sistemi; öğrencilerinin erken dönemde mesleki yönelimlerinin belirlenmesi, uygulamalı eğitim faaliyetleri ve araştırma çalışmalarını kapsayan çeşitli etkileşim biçimlerini içermektedir (Trubilin, vd., 2022). Uygulamalı eğitim modelleri sayesinde öğrenciler, eğitim sürecinde edindikleri teorik bilgilerin veya laboratuvar ortamında gerçekleştirdikleri uygulamaların, büyük ölçekli endüstriyel üretim süreçlerindeki karşılıklarını gözlemlene fırsatı bulmaktadır (Sarıbiyık, 2019).

“+1 Uygulamalı Eğitim Modeli” iş dünyasının nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla Meslek Yüksekokullarında uygulanmaya başlanmıştır. Model, ilk olarak 2013 yılında Sakarya Üniversitesi Meslek Yüksekokullarında uygulanmaya başlamış ve ilerleyen süreçte diğer üniversitelerin Meslek Yüksekokullarının öğretim programlarına entegre edilerek yaygınlaşmıştır (Curabay ve Tan, 2023). Bir öğretim döneminin tamamen staja ayrıldığı 3+1 eğitim modeli, günümüzde yaygın kabul gören bir uygulama olarak öne çıkmaktadır. Meslek Yüksekokulu öğrencilerine öğretim süreleri içerisinde işgücü piyasaları ortamında yaptırılan İşyeri Eğitimi İşletmede Mesleki Eğitim uygulaması, mesleki eğitim niteliğindedir. İşletmede Mesleki Eğitim modelinin ana hedefi; iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikteki elemanı günün teknolojileri ve bilgilerine sahip olarak iş dünyası ile birlikte yetiştirmektir (MEYOK, 2025). 3+1 uygulamalı eğitim modeli ile öğrencilerin teorik bilgilerinin, uygulama pratiğiyle birleştirilerek geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Çakar, 2020; Korkmaz ve Kilci, 2024). Bu model, Meslek Yüksekokullarında 4 dönem üzerinden verilen eğitim- öğretilimin 3 döneminin örgün öğretim şeklinde, 1 döneminin ise işletmelerde, tam zamanlı uygulamalı eğitim olarak verilmesidir. Fakültelerde ise 7 dönem örgün eğitim, 1 dönem işletmelerde tam zamanlı uygulamalı eğitim olarak verilmektedir (MEYOK, 2025). “3+1” eğitim modeli, Meslek Yüksekokullarında uygulama ve beceri eksikliği, staj süresinin yetersizliği ve etkililiğinin düşük olması yönündeki eleştirileri gidermek amacıyla, eğitim süresinin bir bölümünün işletmelerde gerçekleştirilmesine olanak tanımaktadır (Aksit, vd., 2017). Gelecekte var olacakları iş hayatını tanımaları, okulda verilen teorik bilginin iş hayatında kullanılabilmesi ve yine bazı imkânsızlıklar sebebiyle (atölye, laboratuvar, vb. eksiklikleri) okulda edinilemeyen iş hayatına yönelik pratik bilgi ve becerinin geliştirilmesi açısından 3+1

uygulamalı eğitim modelinin önemi vurgulanmaktadır (Çakar, 2020). İşletmede Mesleki Eğitim uygulaması sayesinde öğrenciler, okulda edindikleri teorik bilgileri işletmede daha uzun bir zaman dilimi içerisinde uygulama olanağı bulmakta; tam gün ve bir eğitim-öğretim dönemi boyunca kesintisiz olarak işletmede yer almaları, mezuniyet sonrasında istihdam edilebilirliklerini önemli ölçüde kolaylaştırmaktadır (Ölmez, 2024). Model kapsamında, iş yeri ortamında gerçekleştirilen uygulama faaliyetleri “Staj”, “İş Başı Eğitimi” (Aksit, vd., 2017) veya “İşletmede Mesleki Eğitim” olarak adlandırılmaktadır.

Literatürde Meslek Yüksekokullarında yürütülen uygulamalı eğitimin önemi ve öğrencilerin istihdam edilebilirliğine sağladığı katkıları ele alan çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Çakar (2020), 3+1 modelinin öğrencilerin mesleki beklentilerine ve kariyer başlangıçlarına olumlu katkılar sağladığını belirtirken; Kaysi ve Aydemir (2018), MYO öğrencilerinin staj uygulamalarında iş ortamına ve işe uyum süreci, deneyim eksikliği ve sahada karşılaşılan güçlükler gibi çeşitli sorunlar yaşadıklarını ortaya koymuştur. Korkmaz ve Kilci (2024), 3+1 modeline yönelik öğrenci memnuniyet düzeylerini ve bu düzeylerin demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemiştir; Demirkol (2025) ise öğrencilerin mesleki yeterlilik kazanımına ilişkin beklenti ve deneyimlerini, aldıkları eğitimin iş gücü piyasasıyla uyumunu ve iş dünyasına geçiş sürecinde yaşadıkları deneyimlerin mesleki yeterlilik algılarına etkisini öğrenci bakış açısıyla değerlendirmiştir. Demir (2025), mesleki eğitime bakış açılarını öğrenci perspektifinden değerlendirmiş, bölüm tercih nedenleri ve memnuniyet düzeyleri, staj ve mesleki eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri ile kendilerinin ve yakın çevrelerinin mesleki eğitime ilişkin algılarını incelemiştir. Aksit vd. (2017), iş yeri eğitiminin öğrencilerin mesleki bilgi kazanımına katkısını öğrenci algıları üzerinden analiz etmiştir. Ölmez (2024), İME (3+1) modeline katılan öğrenciler ve işletmelerin memnuniyet düzeylerini ve bu memnuniyeti etkileyen faktörleri değerlendirmiştir. Çamurdan ve Kocalan (2018) ise işbaşı eğitiminin öğrenciler tarafından katma değer sağlayan ve mesleki bilgi birikimine katkıda bulunan bir uygulama olarak algılandığını belirtmiştir. Akman (2025), grafik tasarım ön lisans programlarında uygulanan stajların öğrencilerin sektöre hazırlık düzeyi, iş deneyimi kazanımı ve pratik beceri gelişimine etkilerini çok yönlü olarak değerlendirmiştir. Sunar ve Ateş (2025) ise turizm eğitimi ve kariyeri üzerine yapılan çalışmaları bibliyometrik yöntemlerle incelemiştir.

Uygulamalı eğitim modellerinin işverenler ve işletmeler açısından değerlendirilmesine odaklanan çalışmalarda; Tekbalkan ve Karataş (2022), turizm işletmelerinin 3+1 modeline ilişkin görüşlerini işveren bakış açısıyla ele almıştır. Mutugu ve Ekşioğlu (2025), 3+1 ve 7+1 modellerine yönelik işveren memnuniyet düzeylerini karşılaştırmalı olarak incelemiş ve 3+1 modeline yönelik memnuniyetin daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

MYO mezunlarının istihdam durumu, kariyer kaygıları ve mesleki yeterlilik algıları üzerine odaklanan çalışmalar; Ersoy-Kart vd. (2023), MYO mezunlarının istihdam ve işgücü piyasasındaki durumlarını incelemiştir; Gönüllüoğlu ve Çakmak (2022) ise, öğrencilerin kariyer kaygıları ile mesleki sonuç beklentileri arasındaki ilişkiyi analiz etmiştir. İşle bütünleşik öğrenmenin (Work-Integrated Learning-WIL), mezunların istihdam edilebilirliğini artırmadaki rolünün incelendiği çalışmada (Mabungela ve Mtiki, 2024), akademik başarı ile mesleki ortamda edinilen deneyimler arasında doğrudan bir ilişki olduğunu ortaya koymuş, WIL programlarının mezunların gelişimine önemli katkılar sağladığını ve mezunların istihdam edilebilirliğini artırdığını vurgulamıştır.

Ferns vd. (2025), işle bütünleşik öğrenme müfredatının tasarımı, uygulanışı ve öğrenci çıktılarının artırılmasına yönelik kavramsal bir çerçeve önermiştir. Lasrado vd. (2024), işle bütünleştirilmiş öğrenmenin öğrencilerin istihdam edilebilirliği ve kariyer gelişimindeki rolünü ele alarak, 2000–2022 yılları arasında yayımlanan üniversite–işyeri iş birliklerine odaklanan 54 ampirik çalışmayı incelemiştir. Tudor, vd., (2025) sosyal hizmet öğrencilerinin işle bütünleşik öğrenme sürecinde yaşadıkları sıkıntı ve zorlanma deneyimlerini anket verileri üzerinden analiz etmiştir. Xu (2021), Almanya’daki okul–işletme iş birliği mekanizmasını inceleyerek, bu mekanizmanın sürdürülebilirliğini sağlayan unsurları karşılaştırmalı olarak ele almıştır. Rafiq vd. (2024), işle bütünleşik öğrenme araştırmalarına yönelik kapsamlı bir bibliyometrik analiz sunarak alandaki eğilimleri ve gelişmeleri ortaya koymuştur.

Bu çalışmada, öğrencilerin 3+1 eğitim modeli kapsamındaki İşletmede Mesleki Eğitim (İME) uygulamalarına yönelik algılarının belirlenmesi ile bu sürecin öğrencilerin mesleki gelişim ve mezuniyet sonrası istihdamı üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, İnşaat Teknolojisi Bölümü öğrencilerinin İME uygulaması sürecinde edindikleri işyeri deneyimlerini ve bu uygulamanın mesleki yeterliliklerine katkılarını değerlendirmesi açısından önem taşımakta; ayrıca mesleki eğitimin sahadaki uygulama boyutunu somut verilerle ortaya koyarak literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma Soruları (Research questions)

Bu çalışmanın temel problem cümlesi; Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin İşyeri Eğitimi Uygulamalarına yönelik bakış açılarının ve algıları genel düzeyini belirlemek ve bu bakış açılarının demografik değişkenlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Araştırmanın temel problem cümlesi doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır:

Öğrencilerin;

1. İşyeri Eğitimi Uygulamasına yönelik genel bakış açıları, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. İşyeri Eğitimi Uygulamasının yeterliliği ve beklentileri karşılmasına yönelik görüşleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Üniversitede almış oldukları Önlisans Eğitimi ile İşyeri Eğitimi arasındaki tutarlılığa yönelik görüşleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. İşyeri Eğitiminin iş bulma ve kariyerleri üzerindeki etkilerine yönelik görüşleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. İşyeri Eğitimi yaptıkları firma seçimi ve memnuniyetliklerine yönelik görüşleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2. Materyal ve Yöntem (Material and Method)

2.1. Çalışma Grubu (Working Group)

Bu çalışmada ara eleman yetiştiren kurumlar arasında önemli bir rolü olan Meslek Yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik görüşleri ve bakış açılarına odaklanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İnşaat Teknolojisi Bölümünde öğrenim gören 12 kız, 40 erkek toplam 52 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem seçimine gidilmemiş ve bölümde öğrenim gören/devam eden tüm öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Bununla birlikte araştırmaya katılımda gönüllülük esası dikkate alınmıştır. Değerlendirmeye (n=52) anket alınmıştır. Tablo 1' de ankete katılan öğrencilerin çeşitli demografik özellikleri açısından dağılımları bulunmaktadır. Elde edilen veriler değerlendirilirken demografik bilgiler bölümünde yer alan değişkenler (cinsiyet, yaş, medeni durum) için betimsel istatistik (frekans, yüzde) hesaplamaları yapılmıştır.

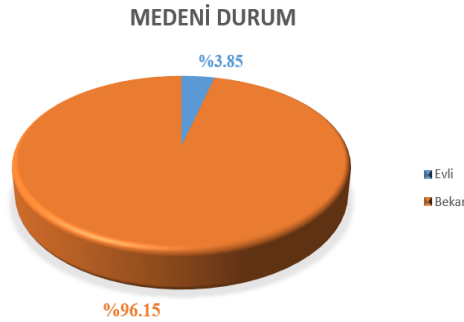
Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri (Demographic characteristics of the participants)

Cinsiyet	n	%
Kadın	12	23.08
Erkek	40	76.92
Yaş		
18-20	8	15.38
21-23	38	73.08
24-26	5	9.62
27-29	0	0
30 ve üzeri	1	1.92
Medeni Durum		
Evli	2	3.85
Bekar	50	96.15
Toplam	52	100

Katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin ağırlıklı olarak erkek (**%76.92**) (Şekil 1) ve medeni durumlarına bakıldığında büyük bir çoğunluğunun bekar olduğu (**%96.15**) saptanmıştır (Şekil 2).

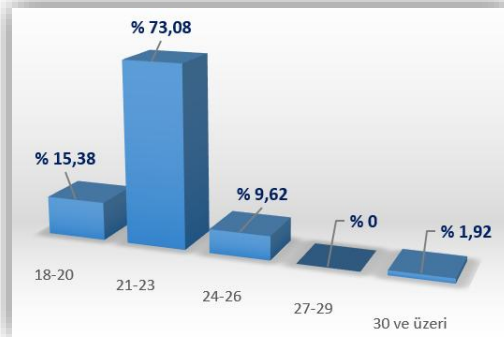

Şekil 1. Katılımcıların cinsiyet durumları (Gender distribution of the participants)

Şekil 2. Katılımcıların medeni durumları (Marital status of the participants)

Şekil 3'ten görüldüğü üzere katılımcıların yaş gruplarının büyük bir kısmının (**%73.08**) 21-23 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir.

Şekil 3. Katılımcıların yaş grupları (Age groups of the participants)

2.2. Yöntem (Method)

2.2.1. Bibliyometrik Analiz (Bibliometric Analysis)

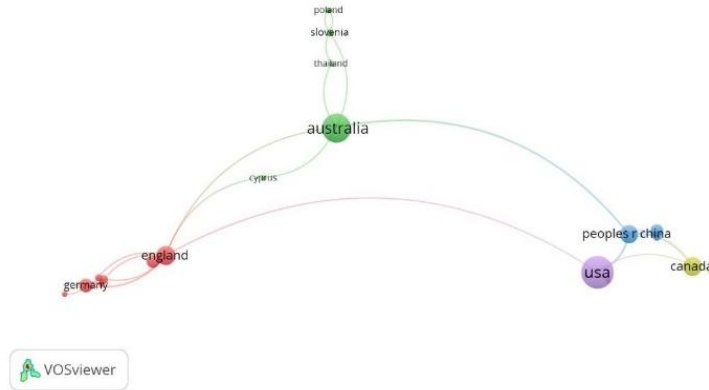
Bibliyometrik, başlangıçta dergi ve bilimsel yayın sayısındaki büyük artış nedeniyle gerekli hale gelen bibliyografik verileri analiz etmek için bir istatistiksel araç olarak ortaya çıkmıştır. Ancak son zamanlarda, bakış açısının değişmesi nedeniyle bibliyometrik, bilimsel araştırmaların nicel değerlendirmesinde yaygın olarak kullanılan bir araç haline gelmiştir (Salini, 2016). İlgili alanda bilimsel çalışmaların hepsini aynı anda incelemenin tek yolu bibliyometrik analizlerdir (Derviş, 2019; Özsoy, 2025). Bibliyometrik çalışmalar, incelenen bilim dalına, ülke ve/veya ülke gruplarına, kurumlara veya kişilere ait bilimsel çalışmaların değerlendirilmesine ve mevcut durumuna yönelik saptamalarda bulunulmasına olanak vermektedir (Denktaş Şakar ve Çerit, 2013).

Bu bölümde, İşyeri Eğitimi Uygulaması üzerine en fazla yayın yapan ülkeler tespit edilerek, uluslararası akademik katkının coğrafi dağılımı değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın temel odağı, öğrencilerin İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi olmakla birlikte; araştırmanın bilimsel bütünlüğünü güçlendirmek amacıyla ilk aşamada İşyeri Eğitimi konusunda yayın ve atıf sayısı en fazla olan ülkeleri saptamak için

bibliyometrik analiz yapılmıştır. Bibliyometrik analiz için gerekli veriler, bilimsel yayınların kapsamlı bir indeksi olan Web of Science (WoS) veri tabanından elde edilmiştir. Veri taraması “Workplace Training” (İşyeri Eğitimi) anahtar kelimesi kullanılarak 2021-2025 yılları arasını kapsayacak şekilde sınırlandırılmıştır. Analizler VOSviewer paket programı ile yapılmış ve görselleştirilmiştir. Analiz kapsamına İngilizce dilde yayınlanan, SSCI (Social Science Citation Index), ESCI (Emerging Sources Citation Index), SCI-Expanded (Science Citation Index Expanded) ve A&HCI (Art&Humanities Citation Index) de sadece makale türünde yayınlanmış olan yayınların seçilmesi ile 163 adet makale WOS veri tabanından elde edilmiştir. Tablo 2’de ülkelere göre yapılan yayın ve bu yayınlara yapılan atıf sayılarına yer verilmiştir. En fazla yayın yapan ülke Amerika Birleşik Devletleri (33 adet), Avustralya (27 adet) ve İngiltere (12 adet) olarak sıralanmaktadır. En fazla atıf alan ülke Amerika Birleşik Devletleri (187 adet), Avustralya (111 adet) ve İngiltere (43 adet) dir. Türkiye de yapılmış 1 çalışma olup 5 atıf almıştır. Veri taramasında bazı kısıtlar bulunmaktadır. Bunlar; bibliyometrik analizden elde edilen verilerin Web of Science veri tabanı ile sınırlı olması ve nicel bir yöntem kullanılması nedeniyle incelenen yayınların içeriğine bakılmamış olmasıdır. Şekil 4 “Workplace Training” (İşyeri Eğitimi)” anahtar kelimesine göre ülkelerin bibliyometrik bağlantıları göstermektedir.

Tablo 2. En fazla çalışma yapılan ülkeler (Countries where the most studies were conducted)

Ülke	Yayın Sayısı	Atıf Adedi
Amerika Birleşik Devletleri	33	187
Avustralya	27	111
İngiltere	12	43
Kanada	11	35
Çin Halk Cumhuriyeti	10	39
Almanya	6	26
Tayvan	5	21
İtalya	5	5
Hindistan	4	20
İsviçre	4	2
Toplam	117	489

Şekil 4. Ülkelerin bibliyometrik bağlantıları (Bibliometric links of countries)

2.2.2. Verilerin Toplanması ve Analizi (Data Collection and Analysis)

Bu çalışma Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İnşaat Teknolojisi Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik tutum ve görüşlerini ölçmek amacıyla öğrencilerin görüşlerini almaya yönelik hazırlanmıştır. Bu kapsamda, “İnşaat Teknolojisi Bölümü öğrencilerinin İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik tutum ve görüşleri” hususuna bilimsel bir yaklaşımla katkıda bulunmak esas alınmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın kısa zamanda çalışma gruplarına ulaşması gibi avantajlara sahip ve istatistiksel değerlendirmeye olanak veren nicel araştırma kapsamında sistematik veri toplama yöntemi olan anket yöntemine karar verilmiştir. Bu suretle İnşaat Teknolojisi Bölümü öğrencilerin İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik tutum ve davranışlarının belirlenmesi amacıyla İşyeri Eğitimi uygulaması odaklı bir anket çalışması planlanarak araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Anketin uygulanması için etik kurul izni Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’nun 07/10/2024 tarihli ve 203 toplantı sayılı, 11 sayılı kurul izin kararı ile alınmıştır.

Anket sorularının geçerlilik yönünden değerlendirilmesi için İnşaat Mühendisliği alanından 2 uzmanın görüşüne sunulmuş ve alınan geribildirimler doğrultusunda gereksiz olduğu saptanan sorular çıkartılmış, soru sayısı azaltılarak, sorular kapsam, dil ve anlatım açılarından revize edilerek ankete son hali verilmiştir. Anket formları katılımcılara yüz yüze uygulanmıştır. Çalışmada uygulanan anketteki maddeler, öğrencilerin İşyeri Eğitimi deneyimini farklı boyutlarda değerlendirebilmesine olanak sağlamak amacıyla üç alt boyuta ayrılmıştır:

1. **Mesleki beceri gelişimi:** Öğrencilerin İşyeri Eğitimi süresince kazandıkları mesleki bilgi, teknik yetkinlik ve pratik uygulama becerilerini değerlendirmeye yönelik sorular.
2. **İstihdam ve Kariyer algısı:** Öğrencilerin İşyeri Eğitimi deneyiminin mezuniyet sonrası iş bulma, kariyer planlama ve sektördeki istihdam olanaklarına etkisini değerlendirmeye yönelik sorular.
3. **Kişisel gelişim:** İş ortamında karşılaşılan durumlara karşı öğrencilerin özgüven ve sorumluluk düzeylerini değerlendiren sorular.

Katılımcıların İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik algılarını belirlemek için dörtlü Likert şeklindeki maddelerden elde edilen veriler yüzde, frekans ve ortalama kullanılarak çözümlenmiştir. Anket çalışmasında yer alan grupların değerlendirilmesinde, her bir soruya verilen cevapların; ortalama ve standart sapma değerleri elde edilerek, bunlara bağlı yorumlar yapılmıştır. Katılımcıların kişisel bilgileri (yaş, cinsiyet, medeni durum), İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik bilgilerin sorulduğu 22 soruda dörtlü Likert ölçeği (Evet- Kısmen – Hayır- Fikrim Yok) ve açık uçlu 2 soru olmak üzere toplam 27 maddeden oluşmaktadır. Anketin güvenilirliğini gösteren Cronbach's Alfa Katsayısı ile yapılan istatistiksel hesaplamalar sonucu anketin Cronbach Alpha güvenilirliği 0.92 olarak hesaplanmıştır. Buna göre, anketin tüm maddeleri arasında iç tutarlılık vardır.

Katılımcıların anketlere vermiş olduğu yanıtlar bilgisayar ortamına aktarılmış ve istatistiksel analizleri "Python 3.12.6" yazılım dili kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizi Python ortamında gerçekleştirilmiştir. Veri manipülasyonu için pandas ve NumPy; güvenilirlik analizleri (Cronbach's Alpha) için pingouin; korelasyon testleri için scipy.stats kütüphaneleri kullanılmıştır. Paket programdan yararlanılarak anketin her bir maddesine verilen cevaplar kendi içinde sınıflandırılmış ve programa aktarılırken sayısal değerlerle temsil edilmiştir. Elde edilen veriler üzerinde aritmetik ortalama ($\bar{X}$), standart sapma (ss) ve frekans (f) gibi betimleyici istatistik analizler yapılmıştır. İki bağımsız grubun bağımlı bir nicel değişkeninin ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını sınamak için parametrik bir test olan bağımsız gruplarda t testi (Independent Samples T-Test) yapılır (Cevahir, 2020). Bu çalışmada da niceliksel sürekli veri yapısına sahip olan öğrenci görüş puanlarının karşılaştırılmasında, iki bağımsız grup arasındaki ortalama farkını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Bu doğrultuda, öğrencilerin görüşlerinin cinsiyet gibi iki kategorili bağımsız gruplara göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Çalışma Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İnşaat Teknoloji Bölümünde öğrenim gören öğrencilerle sınırlı olarak belirlenmiştir. Bu durum, bulguların yalnızca bu bölümde öğrenim gören öğrenciler bağlamında geçerli olabileceğini göstermektedir.

Ayrıca çalışmada;

1. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır.
2. Anketi cevaplayan öğrencilerin sorulara doğru yanıtlar verdikleri,
3. Araştırma evreninde seçilen örneklemin evreni temsil edeceği kabul edilmiştir.

3. Araştırma Bulguları (Research Findings)

Bu bölümde, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İnşaat Teknolojisi Bölümü öğrencilerinin ankette yer alan İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik görüşlerini içeren maddelere verdikleri cevaplar değerlendirilmiş ve Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların İşyeri Eğitimine ilişkin görüşleri (Participants' opinions on workplace training)

		Evet	Kısmen	Hayır	Fikrim Yok
İşyeri Eğitimindeki faaliyetleri yeterli düzeyde yapabildiğinize inanıyor musunuz?	f	44	6	1	1
	%	84.6	11.5	1.9	1.9
İşyeri Eğitiminde almış olduğunuz eğitim beklentilerinizi karşıladı mı?	f	35	15	1	1
	%	67.3	28.8	1.9	1.9
Sizce İşyeri Eğitimi uygulaması mesleki tecrübe kazandırması bakımından yeterli midir?	f	41	10	1	-
	%	78.8	19.2	1.9	0.0

İşyeri Eğitiminde karşılaştığınız sorunları çözme hususunda çalışanların size yeterince yardımcı olduklarını düşünüyor musunuz?	f	40	9	2	1
	%	76.9	17.3	3.8	1.9
İşyeri Eğitiminin mesleki bilgi ve becerilerinizi kazanmanız hususunda size önemli bir katkısı olduğunu düşünüyor musunuz?	f	43	8	-	1
	%	82.7	15.4	0.0	1.9
İşyeri Eğitimi uygulamasının iş bulma açısından süresinin arttırılması gerektiğini düşünüyor musunuz?	f	22	18	10	2
	%	42.3	34.6	19.2	3.8
Okulda edindiğiniz teorik bilgiyi İşyeri Eğitimi uygulamasında kullanma, pratiğe dönüştürme, çözüm üretebilme ve bilmediklerinizi öğrenme fırsatınız oldu mu?	f	39	11	1	1
	%	75.0	21.2	1.9	1.9
Çalıştığınız firmada sosyal imkânlar yeterli miydi?	f	34	14	3	1
	%	65.4	26.9	5.8	1.9
Sizce üniversitede almış olduğunuz eğitim İşyeri Eğitimi uygulamasını destekler nitelikte midir?	f	32	16	3	1
	%	61.5	30.8	5.8	1.9
Okulunuzda almış olduğunuz teorik ve uygulamalı eğitiminin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	f	23	26	2	1
	%	44.2	50.0	3.8	1.9
Teknolojik gelişmeler doğrultusunda müfredatın güncellenmesi ve uygulamaya yönelik derslerin arttırılması gerektiğini düşünüyor musunuz?	f	23	17	10	2
	%	44.2	32.7	19.2	3.8
İşyeri Eğitimi mesleki alandaki geliştirmeniz gereken kısımları fark etmenizi sağladı mı?	f	41	9	-	2
	%	78.8	17.3	0.0	3.8
İşyeri Eğitimi uygulaması üniversite tercihinizde etkili oldu mu?	f	26	9	16	1
	%	50.0	17.3	30.8	1.9
İşyeri Eğitimi mezuniyet sonrası iş bulma ile ilgili endişelerinizin azalmasını, özgüveninizin artmasını sağladı mı?	f	31	16	3	2
	%	59.6	30.8	5.8	3.8
İşyeri Eğitimi yaptığınız firmada iş teklifi aldınız mı?	f	23	5	22	2
	%	44.2	9.6	42.3	3.8
Üniversite eğitiminizde yaptığınız büro/santiye stajlarının İşyeri Eğitiminize katkısı oldu mu?	f	37	8	4	3
	%	71.2	15.4	7.7	5.8
İşyeri Eğitimi yaptığınız firmanın mezun olduktan sonra iş bulmanız konusunda size referans olacağını düşünüyor musunuz?	f	38	8	4	2
	%	73.1	15.4	7.7	3.8
İşyeri Eğitimi süresince yaptığınız işlerin kariyerinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?	f	38	13	-	1
	%	73.1	25.0	0.0	1.9
İşyeri Eğitimi sayesinde hızlı ve kolay bir şekilde iş bulacağımıza inanıyor musunuz?	f	33	13	5	1
	%	63.5	25.0	9.6	1.9
İşyeri Eğitimi yapmakta olduğunuz firmayı kendiniz mi buldunuz?	f	42	4	5	1
	%	80.8	7.7	9.6	1.9
İşyeri Eğitimi tekrar yapsaydınız aynı firmada yapmak ister miydiniz?	f	39	4	8	1
	%	75.0	7.7	15.4	1.9

Tablo 3'e bakıldığında İnşaat Teknolojisi Bölümü öğrencilerinin İşyeri Eğitimine yönelik oldukça olumlu bir bakış açısına sahip oldukları görülmektedir. Tabloda katılımcıların görüşlerine ilişkin maddelere verdikleri cevapların büyük bölümünde **"Evet"** ve **"Kısmen"** seçeneği işaretlenmiş, **"Hayır"** oranları genellikle oldukça düşük kalmıştır. Faaliyetleri yeterli düzeyde yapabilme (**%96.1**), mesleki bilgi ve beceri kazanma (**%98.1**), firmayı kendilerinin bulma durumu (**%88.5**) ve mesleki gelişimine katkı sağlaması gerektiğinin farkındalığı (**%96.1**) gibi hususların katılımcılar tarafından yüksek oranda olumlu olarak değerlendirildiği görülmektedir. Teorik bilgiyi uygulamaya aktarabilme fırsatı (**%96.2**), kariyerlerine katkı sağlaması hususuna bakışları (**%98.1**) ve İşyeri Eğitimi yaptığı firmanın referans olacağı düşüncesi (**%88.5**), maddelerine o olumlu cevap verilmiştir. Aynı firmada tekrar İşyeri Eğitimi yapma isteği (**%82.7**) oranı katılımcıların İşyeri Eğitimi deneyimlerinden memnun olduklarını göstermektedir. İş bulma açısından İşyeri Eğitiminin süresinin artırılması gerektiği düşüncesine bakıldığında katılımcıların büyük çoğunluğunun (**%76.9**) İşyeri Eğitimin süresinin arttırılmasının iş bulma açısından faydalı olabileceği düşüncesinde olduğu görülmüştür. İşyeri Eğitimi yaptıkları firmadan iş teklifi alma durumu maddesine "Evet" ve "Kısmen" olarak cevap verenlerin (**%53.8**) oranında olduğu görülmektedir. Bu oran İşyeri Eğitimi uygulamasının istihdam açısından öğrencilere fırsat sunması bakımından önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. *"İşyeri Eğitimi süresince yaptığınız işlerin kariyerinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?"* maddesine "Hayır" cevabını hiçbir katılımcının işaretlememiş olması oldukça olumlu bir durumu göstermektedir. Bu duruma göre ankete katılan tüm katılımcılar, İşyeri Eğitimi süresince yapmış oldukları tüm faaliyetlerin kariyer gelişimlerine katkı sağlayacağını düşünmektedir. Bu durum, İşyeri Eğitiminin mesleğe ilgi, deneyim kazanımı ve kariyer planlama açısından öğrenciler üzerinde olumlu etkiler bıraktığını göstermektedir. Benzer şekilde *"İşyeri Eğitimi mesleki alandaki geliştirmeniz gereken kısımları fark etmenizi sağladı mı?"* maddesine "Hayır" cevabı veren katılımcının olmaması, İşyeri Eğitiminin öğrencilerde mesleki farkındalık oluşturduğunu göstermektedir. Müfredatın güncellenmesi ve uygulamaya yönelik derslerin arttırılması gerektiği düşüncesi (**%76.9**) katılımcıların Önlisans eğitimlerindeki müfredatın teknolojik gelişmeler ve sektörün ihtiyaçları doğrultusunda güncellenmesi gerektiği kanaati dikkat çekicidir.

Tablo 4. İşyeri Eğitiminin yeterliliği ve beklentilerini karşılamasına yönelik görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre dağılımları ve t-testi sonuçları (Distribution of opinions regarding the adequacy of workplace training and its ability to meet expectations by gender and t-test results)

	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	t	p
İşyeri Eğitimindeki faaliyetleri yeterli düzeyde yapabildiğinize inanıyor musunuz?	Erkek	40	0.25	0.63	1.2828	0.2067
	Kadın	12	0.08	0.29		
İşyeri Eğitiminde almış olduğunuz eğitim beklentilerinizi karşıladı mı?	Erkek	40	0.42	0.68	1.0377	0.3085
	Kadın	12	0.25	0.45		
Sizce İşyeri Eğitimi uygulaması mesleki tecrübe kazandırması bakımından yeterli midir?	Erkek	40	0.20	0.41	-0.6712	0.5133
	Kadın	12	0.33	0.65		
İşyeri Eğitiminin mesleki bilgi ve becerilerinizi kazanmanız hususunda size önemli bir katkısı olduğunu düşünüyor musunuz?	Erkek	40	0.25	0.59	1.3345	0.1899
	Kadın	12	0.08	0.29		
İşyeri Eğitimi mesleki alandaki geliştirmeniz gereken kısımları fark etmenizi sağladı mı?	Erkek	40	0.28	0.60	-0.2136	0.8339
	Kadın	12	0.33	0.89		
İşyeri Eğitiminde karşılaştığınız sorunları çözme hususunda çalışanların size yeterince yardımcı olduklarını düşünüyor musunuz?	Erkek	40	0.38	0.70	2.0960	0.0417
	Kadın	12	0.08	0.29		
Çalıştığınız firmada sosyal imkanlar yeterli miydi?	Erkek	40	0.42	0.71	-0.3336	0.7424
	Kadın	12	0.50	0.67		

Tablo 3'te elde edilen bu bulgular, İME uygulamalarının öğrencilerin mesleki bilgi ve beceri kazanımı, kariyer farkındalığı ve istihdam algısı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle mesleki gelişim (**%98.1**) ve kariyere katkı sağlaması (**%98.1**) oranlarının yüksekliği, uygulamaya dayalı eğitimin öğrencilerin sektöre hazırlık sürecinde kritik bir rol üstlendiğini ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, literatürde yer alan 3+1

uygulamalı eğitim modeli ve işyeri temelli öğrenme çalışmalarının (Aksit, vd., 2017; Çakar, 2020; Çamurdan ve Kocaalan, 2018; Alp, 2020) bulgularıyla paralellik göstermektedir.

Çalışmada ayrıca katılımcıların İşyeri Eğitimi uygulamasına bakış açılarını ölçmek amacıyla, cinsiyet faktörü için bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Verilerin yorumlanmasında $p < 0,05$ olarak görüldüğünde gruplar arasında anlamlı bir fark olduğuna yönelik yorum yapılmıştır. Buna göre katılımcıların İşyeri Eğitimi uygulamasının yeterliliği ve beklentilerini karşılama düzeyine ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre incelemek amacıyla yapılan bağımsız örneklem t-testi Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4’te yer alan bağımsız örneklem t-testi sonuçları, İşyeri Eğitimi uygulamasına ilişkin faaliyet yeterliliği, eğitim beklentilerinin karşılanması, mesleki tecrübe kazandırması, bilgi ve becerilere katkısı, mesleki alan gelişimine etkisi ve firmanın sosyal imkânlarına yönelik algılar açısından cinsiyet değişkenine bağlı olarak katılımcıların görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymaktadır ($p > 0.05$). Bununla birlikte, sadece “İşyeri Eğitiminde karşılaştığınız sorunları çözme hususunda çalışanların size yeterince yardımcı olduklarını düşünüyor musunuz?” maddesinde cinsiyetler arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($t=2.096, p=0.0417 < 0.05$). Ortalama değerler dikkate alındığında bu konuda erkek katılımcıların ($\bar{X}=0.38$), kadın katılımcılara ($\bar{X}=0.08$) nazaran daha olumlu bir görüşe sahip oldukları görülmektedir. Bu durum, erkek katılımcıların İşyeri Eğitiminde karşılaşılan sorunların çözümü noktasında çalışanlardan aldıkları desteği yeterli buldukları görüşü ile açıklanabilir. Önlisans Eğitimi ile İşyeri Eğitimi uygulaması arasındaki uyuma yönelik katılımcıların görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre incelemek amacıyla bağımsız örneklem t-testi ise Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların üniversitede almış oldukları Önlisans Eğitimi ile İşyeri Eğitimi arasındaki tutarlılık yönelik görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre dağılımları ve t-testi sonuçları (Distribution of participants' opinions on the consistency between their associate degree education and workplace training by gender and t-test results)

	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	t	p
Sizce üniversitede almış olduğunuz eğitim İşyeri Eğitimi uygulamasını destekler nitelikte midir?	Erkek	40	0.55	0.71	1.4149	0.1721
	Kadın	12	0.25	0.62		
Okulunuzda almış olduğunuz teorik ve uygulamalı eğitiminin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	Erkek	40	0.70	0.69	1.5391	0.1369
	Kadın	12	0.42	0.51		
Teknolojik gelişmeler doğrultusunda müfredatın güncellenmesi ve uygulamaya yönelik derslerin artırılması gerektiğini düşünüyor musunuz?	Erkek	40	0.75	0.81	-0.9864	0.3397
	Kadın	12	1.08	1.08		
Üniversite eğitiminizde yaptığınız büro/şantiye stajlarının İşyeri Eğitiminize katkısı oldu mu?	Erkek	40	0.45	0.85	-0.4204	0.6798
	Kadın	12	0.58	1.00		
Okulda edindiğiniz teorik bilgiyi İşyeri Eğitimi uygulamasında kullanma, pratiğe dönüştürme, çözüm üretebilme ve bilmediklerinizi öğrenme fırsatınız oldu mu?	Erkek	40	0.38	0.67	2.1690	0.0356
	Kadın	12	0.08	0.29		

Tablo 5’e göre, üniversitede aldıkları önlisans eğitimin İşyeri Eğitimi desteklemesi, okulda almış oldukları teorik ve uygulamalı eğitimin yeterliliği, müfredatın güncellenmesi ve uygulama derslerinin artırılması ve stajların İşyeri Eğitime katkı sağlamasına yönelik algılar açısından cinsiyet değişkenine bağlı olarak katılımcıların görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.05$). Ancak, “Okulda edindiğiniz teorik bilgiyi İşyeri Eğitimi uygulamasında kullanma, pratiğe dönüştürme, çözüm üretebilme ve bilmediklerinizi öğrenme fırsatınız oldu mu?” maddesinde yapılan analizde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($t=2.1690, p=0.0356$). Bu bulgu, erkek katılımcıların teorik bilgilerini İşyeri Eğitimi uygulamalarında kullanma hususunda kadın katılımcılara göre daha olumlu görüşe sahip olduğunu göstermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, Tablo 5’teki bulgular üniversitede verilen eğitimin İşyeri Eğitimi uygulamasını büyük ölçüde desteklediğini ve bu ilişkinin cinsiyet değişkeni temelinde anlamlı bir farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. İşyeri Eğitiminin iş bulma ve kariyer üzerindeki etkisine ilişkin katılımcıların görüşleri de bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiş ve Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. İşyeri Eğitiminin iş bulma ve kariyerleri üzerindeki etkilerine yönelik görüşlerin cinsiyet değişkenine göre dağılımları ve t-testi sonuçları (Distribution of opinions on the effects of workplace training on job search and careers by gender and t-test results)

	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	t	p
İşyeri Eğitimi uygulamasının iş bulma açısından süresinin arttırılması gerektiğini düşünüyor musunuz?	Erkek	40	0.82	0.84	-0.2891	0.7762
	Kadın	12	0.92	1.00		
İşyeri Eğitimi mezuniyet sonrası iş bulma ile ilgili endişelerinizin azalmasını, özgüveninizin artmasını sağladı mı?	Erkek	40	0.57	0.75	0.5546	0.5869
	Kadın	12	0.42	0.90		
İşyeri Eğitimi sayesinde hızlı ve kolay bir şekilde iş bulacağınızı inanıyor musunuz?	Erkek	40	0.60	0.81	2.5430	0.0150
	Kadın	12	0.17	0.39		
İşyeri Eğitimi yaptığınız firmada iş teklifi aldınız mı?	Erkek	40	1.15	1.03	1.2404	0.2299
	Kadın	12	0.75	0.97		
İşyeri Eğitimi yaptığınız firmanın mezun olduktan sonra iş bulmanız konusunda size referans olacağını düşünüyor musunuz?	Erkek	40	0.55	0.88	3.9727	0.0003
	Kadın	12	0.00	0.00		
İşyeri Eğitimi süresince yaptığınız işlerin kariyerinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?	Erkek	40	0.38	0.63	2.2502	0.0299
	Kadın	12	0.08	0.29		
İşyeri Eğitimi uygulaması üniversite tercihinizde etkili oldu mu?	Erkek	40	0.80	0.91	-0.5985	0.5577
	Kadın	12	1.00	1.04		

Tablo 6'da verilen bağımsız örneklem t-testi sonuçlarına göre *"İşyeri Eğitimi sayesinde hızlı ve kolay bir şekilde iş bulacağınızı inanıyor musunuz?"* maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmüştür ($t=2.5430$, $p=0.0150<0.05$). Buna göre erkek katılımcıların İşyeri Eğitimi uygulamasının iş bulma sürecini hızlandırdığı ve kolaylaştırdığı düşüncesinde olduğu sonucuna ulaşılabilir. Benzer şekilde *"İşyeri Eğitimi yaptığınız firmanın mezun olduktan sonra iş bulmanız konusunda size referans olacağını düşünüyor musunuz?"* maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($t = 3.9727$, $p = 0.0003 < 0.05$). Erkek katılımcıların İşyeri Eğitimi yaptıkları firmanın iş bulma hususunda kendilerine referans olmasına olumlu baktıkları kadın katılımcılarda bu görüşün tamamen olumsuz olduğu sonucuna varılabilir. *"İşyeri Eğitimi süresince yaptığınız işlerin kariyerinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?"* maddesinde katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($t=2.2502$, $p=0.0299<0.05$). Bu sonuca göre erkek katılımcıların İşyeri Eğitimi süresince yapmış oldukları işlerin kariyerlerine daha fazla katkı sağlayacağı düşüncesini kadın katılımcılara göre daha güçlü bir şekilde ifade ettikleri söylenebilir. Tabloda verilen diğer maddelerde cinsiyet grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Genel olarak değerlendirildiğinde, Tablo 6'daki sayısal bulgular; İşyeri Eğitiminin istihdam ve kariyer üzerindeki etkilerinin büyük ölçüde olumlu algılandığını; ancak iş bulma hızı, referans sağlama ve kariyer katkısı gibi bazı boyutlarda cinsiyet değişkeni temelli algı farklılıklarının ortaya çıktığını göstermektedir. Bu sonuçlar, İşyeri Eğitimi sürecinde öğrencilerin sektörel deneyimlerinin niteliğinin ve işletmelerle kurulan etkileşimlerin istihdam algıları üzerinde belirleyici bir rol oynadığını düşündürmektedir. Demirkol (2025) çalışmasında kariyer danışmanlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve öğrencilere mezuniyet sonrası süreçte destek mekanizmalarının sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Tablo 7'de katılımcıların İşyeri Eğitimi yaptıkları firma seçimi ve memnuniyetliklerine yönelik görüşlerinin cinsiyet değişkenine bağımsız örneklem t-testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 7. İşyeri Eğitimi yaptıkları firma seçimi ve memnuniyetliklerine yönelik görüşlerin cinsiyet değişkenine göre dağılımları ve t-testi sonuçları (Distribution of opinions regarding workplace training, company selection, and satisfaction by gender and t-test results)

	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	t	p
İşyeri Eğitimi yapmakta olduğunuz firmayı kendiniz mi buldunuz?	Erkek	40	0.40	0.81	2.0721	0.0436
	Kadın	12	0.08	0.29		
İşyeri Eğitimi tekrar yapsaydınız aynı firmada yapmak ister miydiniz?	Erkek	40	0.47	0.85	0.5415	0.5943
	Kadın	12	0.33	0.78		

Tablo 7’de yer alan bulgulara göre, “İşyeri Eğitimi yapmakta olduğunuz firmayı kendiniz mi buldunuz?” maddesinde katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($t=2.0721$, $p=0.0436<0.05$). Erkek katılımcıların İşyeri Eğitimi yaptıkları firmayı kendilerinin bulduğunu yüksek oranda belirtmeleri, bu öğrencilerin firma bulma konusunda daha aktif rol aldıklarını göstermektedir. “İşyeri Eğitimi tekrar yapsaydınız aynı firmada yapmak ister miydiniz?” maddesine bakıldığında katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t = 0.5415$, $p = 0.5943 > 0.05$). Tüm katılımcıların aynı firmada tekrar İşyeri Eğitimi yapma konusunda benzer görüş bildirmesi, İşyeri Eğitimi sürecinde elde edilen deneyimin niteliğinin cinsiyet değişkeninden bağımsız olarak öğrenci memnuniyeti üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

4. Tartışma ve Sonuç (Result and Discussion)

İşletmede Mesleki Eğitim (İME) uygulamaları, öğrencilerin teorik bilgilerini uygulamaya aktarmalarına olanak sağlayarak mesleki ve kişisel gelişimlerini desteklemekte; mezuniyet sonrası istihdam edilebilirliklerini ve kariyer hedeflerini olumlu yönde etkilemektedir. Bununla birlikte İME, işverenler açısından işe alım sürecine ilişkin riskleri azaltmakta, işe uyum süresini kısaltmakta ve işyerini önceden tanıyan bireylerle çalışma imkânı sunmaktadır. Eğitim kurumları açısından ise işyeri uygulamalarından elde edilen geri bildirimler doğrultusunda müfredatların geliştirilmesine katkı sağlamakta, mezunların daha hızlı istihdam edilmesine ve öğrencilerin erken dönemde sektörle buluşturulmasına imkân tanımaktadır. Bu yönüyle İME, üniversite-sektör iş birliğini güçlendiren ve uygulamaya dayalı öğrenmeyi destekleyen önemli bir eğitim modeli olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu İnşaat Teknolojisi Bölümü öğrencilerinin İşyeri Eğitimi uygulamasına yönelik algıları incelenmiştir. Bulgular genel olarak, öğrencilerin İşyeri Eğitimine yönelik olumlu bir tutum sergilediklerini ve bu eğitimin mesleki gelişimlerine katkı sağladığı yönünde görüş birliği içinde olduklarını göstermektedir. Bu bulgu, Demirkol, (2025) tarafından da desteklenmekte; çalışmasında öğrencilerin, staj ve saha çalışmalarının mesleki gelişim için kritik öneme sahip olduğu bilincinde olduğu ancak mevcut uygulamaların yetersiz olduğu belirtmiştir. Bu kapsamda staj sürelerinin artırılmasını, öğrencilere staj yeri bulma konusunda destek olunmasını ve sektörle daha güçlü bağlar kurulmasını önermiştir. Ayrıca katılımcıların müfredatın güncellenmesi ve uygulamaya yönelik derslerin artırılmasına ilişkin görüşleri, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, (2024), On İkinci Kalkınma Planı’nda (2024–2028) belirtilen; mesleki ve teknik eğitim ile yükseköğretimin mezuniyet sonrası istihdamı destekleyecek müfredat ve beceriler kazandırması hedefiyle örtüşmektedir.

Çalışmanın bulguları incelendiğinde, katılımcıların İşyeri Eğitimine yönelik algılarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak genellikle tutarlı olmakla birlikte, bazı spesifik durumlarda anlamlı farklılıklar içerdiğini ortaya koymuştur. Özellikle “İşyeri Eğitiminde karşılaştıkları sorunları çözmeye hususunda çalışanların yardımcı olması”, “İşyeri Eğitimi yaptıkları firmanın mezun olduktan sonra iş bulmaları konusunda referans olma” ve “İşyeri Eğitimi süresince yaptıkları işlerin kariyerlerine katkı sağlayacağı düşüncesi” gibi hususlarda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Erkek katılımcılar, İşyeri Eğitimi sürecinde karşılaştıkları sorunların çözümünde çalışanlardan destek aldıkları, mezuniyet sonrasında iş bulma sürecinde referans olma ve kariyer gelişimlerine daha fazla katkı sunacağı düşüncesinde olduklarını belirtmiştir. Tüm katılımcıların İşyeri Eğitimi uygulamasının kariyer planlamaya katkısını olumlu olarak gördüğü belirlenmiştir. Ayrıca katılımcılar İşyeri Eğitiminde edinmiş oldukları tecrübeleri mesleki gelişimleriyle de olumlu olarak ilişkilendirmişlerdir. Benzer şekilde kadın katılımcılarında İşyeri Eğitimi yaptıkları firmanın iş bulmaları hususunda referans olma olasılığını yüksek düzeyde değerlendirdiği görülmüştür. Bu bağlamda, öğrencilerin mesleki yönelimlerini desteklemek ve iş dünyası ile etkileşimlerini artırmak amacıyla danışmanlık ve rehberlik sistemi etkin, sürekli ve sürdürülebilir bir biçimde uygulanmalıdır.

Katılımcıların İşyeri Eğitimi yaptıkları firmayı kendilerinin bulma durumuna ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenmiştir. Diğer taraftan, İşyeri Eğitimi tekrar aynı firmada yapma tercihinine yönelik görüşlerde gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamış ve her iki grubun da benzer görüşe sahip oldukları belirlenmiştir. Bu bulgular, İşyeri Eğitiminin öğrenci memnuniyeti açısından kapsayıcı bir uygulama sunduğunu, firma seçimine ilişkin süreçlerde ise rehberlik ve yönlendirme mekanizmalarının güçlendirilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca İşyeri Eğitimi yapacakları firmaları kendi girişimleriyle bulmaları yönünde teşvik edilmeleri öğrencilerin mezuniyet sonrasında iş arama deneyimi kazanmaları açısından önemlidir.

Üniversitede almış oldukları Önlisans Eğitimi ile İşyeri Eğitimi arasındaki teorik bilginin uygulamayla uyum algısında gruplar arasında görüş birliği olduğu gözlemlenmiştir. Araştırma bulguları, İşyeri Eğitiminin öğrencilerin eğitim süreci ve mesleki gelişimine olumlu katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır. İşyeri Eğitimin mesleki

eğitimin amacına ulaşmasında önemli rol oynadığı ve uygulamalı derslerin mesleki yeterlik kazandırmadaki rolünü desteklediği düşüncesinin katılımcılarda oluştuğu belirlenmiştir. İşyeri Eğitiminin, mesleği yakından tanıma olanağı olarak görme imkânı ve teorik bilgilerle uygulamanın karşılaştırılması olarak değerlendiren öğrencilerin sayısının fazla olduğu da araştırmadan elde edilen ve uygulamanın öğrenciler tarafından olumlu görüldüğünü ortaya koyan bir diğer sonuçtur. İşyeri Eğitimi uygulamasını okulda edindikleri teorik bilgilerin pratiğe aktarımı, iş hayatını öğrenciyken tanıma, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmesi bakımından oldukça faydalı ve katkı sağladığını, bununla birlikte okulda almış oldukları önlisans eğitiminin sektörel ilişkili olmasını ve istihdam açısından daha güçlü hale getirilmesi gerektiği düşüncesinde oldukları sonucuna varılmıştır.

Çalışmaya katılan tüm katılımcılarda İşyeri Eğitimi uygulaması süresince meslek alanları ile ilgili olarak kendilerini geliştirmeleri gerektiği bilincinin oluştuğu söylenebilir. Bu İşyeri Eğitimin öğrencilere sadece bilgi ve beceri kazandırmalarının yanı sıra mesleki yeterliliklerinin farkına varmalarına ve mesleki gelişimlerini sorgulamalarına da olanak sağlaması bakımından oldukça önemli bir çıkarımdır. İME'nin öğrenciler tarafından olumlu görüldüğü, ancak bu olumluluğun aslında uygun iş yerlerinin seçimi ve denetimin sağlanmasına bağlı olduğu unutulmamalıdır. Öğrencilerin okudukları programlara uygun iş yerlerinin seçilmesi ve öğretim elemanları tarafından belirli aralıklarla denetiminin sağlanması ile İME'nin daha verimli hale geleceği açıktır.

Bu çalışmanın bazı metodolojik/yöntemsel sınırlılıkları bulunmaktadır. Araştırmanın yalnızca tek bir Yükseköğretim Kurumunda yürütülmüş olması, evren ve örneklem seçimine bağlı olarak elde edilen bulguların diğer kurum ve bölümlere genellenebilirliğini sınırlandırmaktadır. Ayrıca verilerin sadece nicel araştırma yöntemi kapsamında anket tekniği kullanılarak toplanmış olması, öğrencilerin İş Yeri Eğitimi sürecine ilişkin algı ve bakış açılarının derinlemesine incelenmesini kısıtlamaktadır. Çalışmada kullanılan anketin geçerlik çalışması yalnızca alan uzmanlarının görüşleri ile sınırlandırılmıştır. İleride yapılacak çalışmalarda ölçek uyarlama ya da faktör analizi yapılması önerilmektedir. Katılımcıların cinsiyet dağılımının dengeli olmaması da sonuçların güvenilirliği ve geçerliliği üzerinde etkili olabilecek bir diğer sınırlılık olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, ileride yapılması düşünülen çalışmalarda daha geniş ve çeşitli örneklemeler ile nitel ya da karma araştırma yöntemlerin kullanılması önerilmektedir.

Önlisans eğitiminde ana hedef, sektörün gereksinimlerini karşılayacak teknik bilgi ve uygulama becerisine sahip teknik elemanlar yetiştirmek olup, bu amaca ulaşabilmesi için bağlamda öğrencilerin Önlisans eğitimleri süresince almış oldukları teorik bilgileri pratiğe aktarabilecek becerilere sahip olabilmeleri adına uygulama derslerine ağırlık verilmesi oldukça önemli ve gereklidir. İME uygulamalarının öğrencilerin mesleki gelişimi ve mezuniyet sonrası istihdamı üzerindeki etkisini artırmak için üniversite-sektör iş birliğinin sürdürülebilir olması; bu kapsamda, uzun vadeli iş birliği protokollerinin oluşturulması ve öğrencilerin meslek alanlarıyla ilgili firmalarda uygulama yapmalarının teşvik edilmesi gerekmektedir. İME sürecinde öğrenciler ve işverenlerden alınan geri bildirimler doğrultusunda, öğrencilerin sektörel yeterliliklerini artırmak ve sektör taleplerine etkin biçimde yanıt verebilmelerini sağlamak amacıyla müfredatların düzenli olarak güncellenmesi ve uygulamaya yönelik derslerin artırılması önerilmektedir. Bu bağlamda, İME süresi ve içerikleri sürekli olarak güncellenmeli ve öğrenme çıktıları tanımlanmalıdır. Ayrıca bu uygulamanın mezuniyet sonrası istihdam üzerindeki etkisinin değerlendirilebilmesi amacıyla, mezunların iş bulma süreleri ve istihdam alanlarını izlemeye yönelik mezun takip sistemleri oluşturulabilir. Sektördeki firmaların İME'ye aktif katılımını sağlamak amacıyla, işverenlere uygulamaya yönelik bilgilendirme faaliyetlerinin artırılması ve sürekli iletişim halinde olunması sağlanmalıdır.

Teşekkür (Acknowledgement)

Bu çalışmaya verdikleri destekten dolayı Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne, İnşaat Teknolojisi Bölüm Başkanlığına ve ankete katılan tüm öğrencilerimize teşekkür ederiz.

Çıkar Çatışması (Conflict of Interest)

Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Kaynaklar (References)

- Akman, M., 2025. Grafik Tasarım Ön Lisans Programlarında Uygulama Eğitimi Üzerine Bir Araştırma. *Modular Journal*, 8(1), 84-99. DOI: 10.59389/modular.1585073
- Aksit, A., Arpat, B., Kalfa, V.R., 2017. Analysis of the Contribution to Professional Knowledge of the Job Training Within the Student Perspective in the 3+1 Education Model: The Example of Honaz Vocational School. *European Scientific Journal*, July 2017 /SPECIAL/ edition ISSN: 1857 – 7881 (Print) e - ISSN 1857- 7431. 176-192.
- Alp, E., 2020. Okuldan İşe Geçişte Staj Programlarının Etkinliği: Sakarya Üniversitesi Örneği. *Doktora Tezi*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Enstitü Anabilim Dalı: Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Sakarya.

- Cevahir,E., 2020. SPSS ile Nicel Veri Analizi Rehberi, Kibele Yayınları No: 116, İnceleme - Araştırma Dizisi: 23,Editör: R. Özgür Çatar, İstanbul.
- Curabay, M., Tan, Ş., 2023. Mesleki Bilişsel Gelişim Öz-Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik-Güvenirlilik ve Betimsel Analiz. Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi, 9 (3), 113-124. <https://doi.org/10.29065/usakead.1311117>
- Çakar, İ., 2020. MYO Öğrencilerinin 3+1 Uygulamalı Eğitim Modeli Çerçevesinde Mesleki Beklentilerinin İncelenmesi "Sakarya MYO Örneği". Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Ana Bilim Dalı Pazarlama İletişimi Yüksek Lisans Programı.
- Çamurdan, B., Kocaalan, M.L., 2018. MYO'lara Uygulanan İşbaşı Eğitimlerinin MYO Tercihlerine Etkisi: Honaz MYO İşbaşı Eğitimi Örneği. TİDSAD Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5 (19), 313-321.
- Demir, Ü., 2025. Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin MYO Özelinde Mesleki Eğitime Bakış Açılarının Değerlendirilmesi: ÇOMÜ Örneği. Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi, 8(1), 15-31. DOI: 10.47477/ubed.1531409
- Demirkol, M., 2025. Meslek Yüksekokulu Eğitiminde Mesleki Yeterlilik: Öğrencilerin Beklentileri ve Gerçekleşen Deneyimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma. International Journal of Field Education, 11 (1), 103-118.
- Denktaş Şakar, G., Cerit, A.G., 2013. Uluslararası Alan İndekslerinde Türkiye Pazarlama Yazını: Bibliyometrik Analizler ve Nitel Bir Araştırma. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 27 (4), 37-62.
- Derviş, H., 2019. Bibliometric Analysis Using Bibliometrix: An R Package. Journal of Scientometric Research, 8 (3), 156-160. DOI: 10.5530/jscires.8.3.32
- Ersoy-Kart, M., Pişkin, M., Arslan, M., 2023. Meslek Yüksekokullarından Mezun Olmak: İstihdam Fırsatı Üzerine Bir Değerlendirme. Sosyal Bilimlerde Güncel Araştırmalar, Bölüm VI. Bidge Yayınları, Mustafa KAYA, Editör, 123-158, Ankara.
- Ferns, S.J., Zegwaard, K.E., Pretti, T.J., Rowe, A.D., 2025. Defining and Designing Work-Integrated Learning Curriculum. Higher Education Research & Development 2025, Vol. 44, No. 2, 371-385.
- Gao, L., 2023. Vocational Students' Core Competence in a Higher Vocational College in China. Journal of Education and Educational Research. ISSN: 2957-9465 | Vol. 3, No. 2, 119-126.
- Gönüllüoğlu, S., Çakmak, D., 2022. Mesleki Sonuç Beklenti Düzeyi İle Kariyer Kaygı Durumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Ferizli MYO Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama. Sakarya İktisat Dergisi, Cilt:11, Sayı:1, 149-170. <https://doi.org/10.1080/07294360.2024.2399072>
- Kaysi, F., Aydemir, E., 2018. Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Stajlarda Karşılaştıkları Sorunların Değerlendirilmesi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 20(2). 119-133. DOI: 10.26468/trakyasobed.427663
- Korkmaz N., Kilci Z., 2024. Önlisans Öğrencilerinin 3+1 Uygulamalı Eğitim Modeline Yönelik Tatmin Derecelerinin İncelenmesi: Susurluk Tarım ve Orman Meslek Yüksekokulu Örneği. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 14(1), 118-126. <https://doi.org/10.5961/higheredusci.1389894>
- Lasrado, F., Dean, B., Eady, M., 2024. University-Workplace Partnerships In Work-Integrated Learning: A scoping review. International Journal of Work-Integrated Learning, 25(4), 565-602.
- Mabungela, M., Mtiki, V., 2024. Accelerating Graduate Employability through Work-Integrated Learning. Research in Social Sciences and Technology, 9(1), 291-304. <https://doi.org/10.46303/ressat.2024.17>
- MEYOK, 2025. Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Meslek Yüksekokulları Koordinatörlüğü, <https://meyok.isparta.edu.tr/assets/uploads/sites/446/files/meyok-sunum-06042023.pdf>, Erişim Tarihi: 15.12.2025
- Mutugu, E., Ekşioglu, S., 2025. +1 Uygulamalı Eğitim Modeli Memnuniyetine İlişkin İşveren Görüşlerinin İncelenmesi. XI. Uluslararası TURKCESS Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi. 18-20 Eylül 2025. Tam Metin Kitabı Cilt II. 111-118. Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep.
- Ölmez, M., 2024. Mesleki Eğitim Uygulamasında Öğrenci/Kurum Memnuniyetini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi (3+1 İME Sistemine Yönelik Bir Değerlendirme), Journal of Economics and Administrative Sciences, 25(3): 333-348, DOI:10.37880/cumuiibf.1457549
- Özsoy, S., 2025. Web Of Science'de Veri Tabanında Taranan Dergilerde Yayımlanan Arap Edebiyatı ile İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. Dini Araştırmalar Dergisi. Marife 25/1, 135-160. <https://doi.org/10.33420/marife.1536573>
- Python Software Foundation. (2024). Version 3.12.6. <https://www.python.org>, Erişim Tarihi: 07.01.2025
- Rafiq, A.A., Putra, D.S., Triyono, M.B., Djatmiko, I.W., Lomovtseva, N., 2024. Research on Work-Integrated Learning: Overview of Publication Trends. International Journal of Work-Integrated Learning, 25(4), 537-564.
- Salini, S., 2016. An Introduction to Bibliometrics. Research Methods For Postgraduates. Third Edition Edited by Tony Greenfield with Sue Greener. Wiley. 14. 130- 143.
- Sarıbiyık, M., 2019. Mesleki Eğitimde +1 Uygulamalı Eğitim Modeli. SETA Yayınları, SETA Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, 22s.
- Sunar, H. ve Ateş, A., 2025. Turizmde Eğitim ve Kariyer Üzerine Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi, Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, ieSBAD, 5(1), 21- 41. DOI: 10.61349/iesbad.1664356
- Şahin, U., 2018. Okul-Sanayi Eğitim İşbirliği Programında Öğretim Gören Mesleki ve Teknik Lise Öğrencilerinin Mesleki Bilgi ve Beceri Kazanımlarının Ölçümü. Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 81s, İstanbul.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2024. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028). https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/12/On-Ikinci-Kalkinma-Plani-2024-2028_11122023.pdf, Erişim Tarihi: 17.12.2025
- Tekbalkan, M., Karataş, F., 2022. Turizm İşletme Yöneticilerinin Meslek Yüksekokullarında Uygulanan 3+1 Eğitim Modelinden Beklentilerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. Turizm Çalışmaları Dergisi, 4(1), 31-40.
- Trubilin, A.I., Gayduk, V.I., Kondrashova, A.V., Gorokhova, A.E., Gasanbekov, S.K., 2022. Practical Training of Students of Agrarian Universities as a Key Element in Training Future Specialists in the Agro Industrial Complex. RPGE- Revista on line de Política e Gestão Educacional, Araraquara, v. 26, n. esp. 2, e022053, Mar. 2022. DOI: <https://doi.org/10.22633/rpge.v26iesp.2.16548>
- Tudor, R., Chilvers, D., Hay, K., Yeung, P., 2025. Students' experiences of distress during work-integrated learning. Special Issue: Wellbeing and Work-Integrated Learning. International Journal of Work-Integrated Learning, Special Issue, 26(1), 61-73.

- Tutcu, B., Terzioğlu, M., Talaş, H., 2025. Tematik Meslek Yüksekokulları ile Eğitimde Uzmanlaşma: Akdeniz Üniversitesi'nde Dönüşüm Süreci. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 2025, Cilt 8, Sayı 2, Sayfa: 279-291. <https://doi.org/10.32329/uad.1643249>
- Vatansever, E., 2024. Cumhuriyet Döneminde Mesleki Eğitim İle İlgili Çıkarılan Kanun ve Yönetmelikler. *Eğitim Bilimleri ve Alan Eğitimi Güncel Konular*. Paradigma Akademi. Editörler: İbrahim Çoşkun ve Gökhan Ilgaz. 109-129.
- VOSviewer 1.6.20 (2025, April). VOSviewer software download page. <https://www.vosviewer.com/download>. Erişim Tarihi: 06.04.2025
- Xu, Y., 2021. Enlightenment of School-Enterprise Cooperation Mechanism of German Vocational Education to the Development of Chinese Vocational Education. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, volume 634, Proceedings of the 2021 International Conference on Culture, Design and Social Development (CDS2021), 110-115.